

Висновки. Отже, громадські та суспільно корисні роботи виступають важливим елементом у системі адміністративно-правової відповідальності, оскільки вони спрямовані не лише на покарання та перевиховання осіб, які вчинили адміністративні правопорушення, але й на їх соціальну реабілітацію. Виконання даних робіт не лише забезпечує відновлення порушеного громадського/публічного порядку, але й сприяє соціальній адаптації та реінтеграції порушників у суспільство.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон України від 07.12.1984 № 8073-Х. Відомості Верховної Ради Української РСР (ВВР). 1984, додаток до № 51, ст. 1122. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#n156>

2. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення захисту права дитини на належне утримання шляхом удосконалення порядку примусового стягнення заборгованості зі сплати аліментів: Закон України від 7 грудня 2017 року № 2234-VIII. Відомості Верховної Ради (ВВР), 2018, № 6-7, ст. 40. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2234-19#top>

3. Виконання суспільно корисних робіт фізичною особою згідно з постановою суду: чи нараховується єдиний внесок? Головне управління ДПС у Дніпропетровській області. 25 травня 2020 року. URL: <https://dp.tax.gov.ua/media-ark/news-ark/419598.html>

4. Про затвердження Порядку виконання адміністративних стягнень у вигляді громадських робіт, виправних робіт та суспільно корисних робіт: наказ Міністерства юстиції України від 19.03.2013 № 474/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0457-13#Text>

УДК 336.645.1

Муравська Ю. Є.

к.е.н., доцент,

доцент кафедри безпеки та правоохоронної діяльності, Західноукраїнський національний університет

Романів Р.

аспірант, Західноукраїнський національний університет

ТЕХНОЛОГІЧНИЙ РОЗВИТОК ЯК ЧИННИК ІННОВАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ

Сучасні політичні, економічні та правові тенденції розвитку України на шляху відновлення інфраструктури та потенційної інтеграції у Європейський Союз дають нам чітке бачення прогалин в першу чергу інноваційного характеру, які стримують цей розвиток. Головна причина цього – воєнна

агресія росії на території України, спровокована нею економічна криза, наявність застарілих технологій, відсутність спеціалістів у галузі інноваційних технологій, недосконалість нормативно-правової бази. Ці фактори є ключовими стимуляторами формування потреби фінансування та підтримки державних технологічних програм та проектів, а також запровадження ефективної системи інноваційного розвитку.

Характеризуючи сучасне становище України у світовій системі інноваційної безпеки, можемо стверджувально говорити про необхідність технічного переозброєння, фінансування сектору досліджень та розробок, а також залучення елементів штучного інтелекту з метою підвищення рівня інноваційної безпеки. Відповідно, необхідним є технологічне оновлення та активізація діяльності в науково-технічному секторі економіки.

Оцінка поточного рівня інноваційної безпеки та технологічного розвитку, як її ключового фактора, визначається в першу чергу обсягами виплат та надходжень за реалізовані та придбані нові технології:

Таблиця 1

**Індекс витрат на воєнну сферу у розрізі країн світу у 2022 р.
(млрд..дол.США)**

Країна	Ранг 2022 р.	Інноваційни й індекс 2022 р.	Ранг 2021 р.	Інноваційни й індекс 2021 р.
США	1	876.94	1	806.2
Китай	2	291.96	2	63.1
росія	3	86.37	3	59.8
Індія	4	81.36	4	59.6
Саудівська Аравія	5	75.01	7	57.3
Об'єднане Королівство	6	68.46	5	58.4
Німеччина	7	55.76	6	57.3
Франція	8	53.64	8	55
Південна Корея	9	46.37	10	50.9
Японія	10	45.99	13	49.9
Україна	11	44	16	49
Італія	12	33.49	9	51.8
Австралія	13	32.3	17	47.1
Канада	14	26.9	12	40.4
Ізраїль	15	23.41	11	50.7

Середній показник для 2022 року на основі 150 країн становив 14,63 млрд доларів США. Найвище значення було у США: 876,94 млрд доларів США, а найнижче - у Коста-Ріці: 0 мільярдів доларів США.

В контексті аналізу технологічного, а відтак і економічного розвитку, варто звернутись до показників економічного зростання в розрізі країн світу:

Таблиця 2. Економічне зростання: темпи зміни реального ВВП (2022 р.)

Країна	Ранг у 2022 р.	Показник економічного зростання (%)
Гайана	1	57,8
Кабо-Верде	2	17,71
Фіджі	3	16,12
Сент-Люсія	4	15,4
Багами	5	14,37
Вірменія	6	12,6
Мальдиви	7	12,3
Беліз	8	12,13
Ірландія	9	11,97
Нігерія	10	11,5
Україна	178	-29,1

За даними: Innovation index - Country rankings. Global Economy. 2022. URL: https://www.theglobaleconomy.com/rankings/gii_index/Europe/

Як бачимо з поданої вище табл. 2, середній показник за 2022 рік на основі 178 країн склав 4,2%. Найвище значення було в Гайані: 57,8%, а найнижче - в Україні: -29,1%.

Крім того, такий показник, що розрахований на підставі даних Світового банку про рівень економічного розвитку, чітко прив'язаний до нижчого показника рівня ВВП, а відтак і технологічної складової економічної системи, а це свідчить про необхідність стимулювання інноваційно-технологічного секторів економіки в стратегічному аспекті.

Україні необхідно стимулювати розвиток національної сфери технологій, що не лише збільшить показник рівня інноваційної безпеки, як складової економічної безпеки держави, але й стимулюватиме приплив іноземного капіталу всередину країни, а також уможливить виробництво високоефективного інноваційного продукту, в першу чергу, для потреб воєнно-оборонної та розвідувальної сфери. На думку авторки, ключову роль на розвиток українського ринку інновацій за останній час відіграла воєнна агресія росії на території України, яка розпочалася з кінця 2014 року і досягла своєї кульмінації з вторгненням у 2022 році, цим самим вплинувши на інноваційну сферу розвитку економіки в тому числі та призвівши до економічної кризи в загальному її контексті.

Інтенсивність впливу фактору воєнної агресії провокує своїм результатом два потенційних негативних наслідки для стану інноваційної безпеки:

- по-перше, амортизація вартості активів, пов'язаних з спровокованою воєнною агресією росії на території України кризою, призвело до падіння рівня грошових коштів на балансах українських суб'єктів господарювання. У той же час, нестабільні умови на фінансових ринках ускладнювали доступ до кредитів. В результаті певний відсоток підприємств України були змушені скоротити

напрямок фінансування досліджень та розробок, а також зменшити витрати на придбання нових та підтримку чинних охоронних документів на об'єкти права інтелектуальної власності;

- по-друге, українські підприємства зіткнулися з безпрецедентною невизначеністю щодо подальших перспектив зростання національної економіки. Як наслідок, такі суб'єкти господарювання надавали перевагу переоцінці існуючих середньо- та довгострокових витрат на розвиток та дослідження над показниками придбання нових і підтримки чинності наявних патентів. Повною мірою даний вплив міг бути відчутним вкінці 2022 року і надалі. На думку авторки, скорочення витрат на придбання прав інтелектуальної власності стало рушійною силою падіння заявок згідно Договору про патентну кооперацію у 2022 році, як одного з ключових показників інноваційної безпеки держави.

Отож, враховуючи сказане, можемо зробити висновок, що на сьогоднішній день в Україні існує чітка необхідність стимулювання розвитку інноваційного та технологічного секторів економіки, що є стратегічними орієнтирами отримання конкурентних переваг в контексті нейтралізації загроз, спровокованих воєнною агресією росії на території України. Перспективними в контексті формування системи національної безпеки вважаються подальші розробки у високотехнологічних сферах, особливо це стосується виробництва безпілотників, літакобудування, броне-танкобудування, а також ракетно-космічної галузі.

ЛІТЕРАТУРА:

1. INnovation index - Country rankings. Global Economy. 2022. URL: https://www.theglobaleconomy.com/rankings/gii_index/Europe/
2. Economic growth - Country rankings. Global Economy. 2022. URL: https://www.theglobaleconomy.com/rankings/Economic_growth/

УДК 343.98:001.89 (477)

Пілюков Ю. О.
*к.ю.н, доцент, доцент кафедри
кримінального права та процесу,
Західноукраїнський національний університет,
провідний фахівець Тернопільський
науково-дослідний експертно-криміналістичний
центр МВС України*

НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПРАВООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Система нормативно-правових актів, що регулює діяльність правоохоронних органів із забезпечення внутрішньої безпеки держави в умовах воєнного стану, складається з низки міжнародно-правових документів, Законів України, Указів Президента, Постанов Верховної Ради України та підзаконних актів.